

THE RUMOR VILLAGES

สนับสนุนโดย :

กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

ออกแบบโดย

ภณิดา แก้วกูร, วรฉัตร แก้วกูร, ณัฐภาวิ รอดสนใจ, ฤทัยชนก บัวแดง, จุติมา เต็มสิริทิพรัตน์

เมื่อหมู่บ้านที่แสนสุขของเหล่าจิ้งจอกเกิดเรื่องราวทำให้เกิดความวุ่นวายไปทั่ว
ไม่มีใครรู้ว่าเรื่องราวเหล่านั้นเริ่มต้นมาจากใคร มาจากที่ไหน
หรือจุดประสงค์ของเรื่องราวเหล่านั้นคืออะไร แต่หากปล่อยเอาไว้แบบนี้ต่อไปทั้งเมือง
ต้องตกอยู่ภายใต้ความวุ่นวายจนเมืองล่มสลาย
คุณคือผู้เชี่ยวชาญด้านการสืบและพิสูจน์ข่าวสาร
คุณจะต้องสืบหาข้อมูลที่จำเป็นเพื่อหาข้อพิสูจน์เรื่องราวเหล่านั้น
ซึ่งประกอบด้วย ต้นเรื่อง ช่องทางการรับเรื่อง วิธีตรวจสอบเนื้อหา
คุณจะสามารถพิสูจน์เรื่องราวเหล่านั้นได้ทันเวลาหรือไม่?

กติกาการเล่น -

THE RUMOR VILLAGES

เป็นเกมประเภทผู้เล่นร่วมมือกัน (Co-operation)

จำนวนผู้เล่น 3 - 6 คน

ใช้เวลาเล่นเฉลี่ย 15 - 30 นาที

ผู้เล่นอายุตั้งแต่ 12 ปีขึ้นไป

อุปกรณ์เกม

การ์ดเรื่องราว จำนวน 18 ใบ

บอร์ดแผนที่ จำนวน 6 ชุด

การ์ดช่องทางการรับเรื่อง จำนวน 18 ใบ

การ์ดต้นเรื่อง จำนวน 18 ใบ

บอร์ดผู้เล่น จำนวน 6 ชุด

การ์ดวิธีตรวจสอบเนื้อหา จำนวน 18 ใบ

การ์ดอารมณ์ จำนวน 12 ใบ

- การ์ดตั้งสติได้ จำนวน 4 ใบ

- การ์ดอารมณ์อื่น ๆ จำนวน 8 ใบ

- เหรียญการกระจายข่าว จำนวน 54 ชิ้น

- ป้ายหยุดเล่น 1 รอบ

ลูกเต๋า จำนวน 1 ลูก

การชนะ — แพ้เกม

- ชนะ ผู้เล่นทุกคนสามารถจัดการเรื่องราวได้หมดก่อนที่เรื่องราวจะกระจายจนเต็มทุกกระดาน
- แพ้ เรื่องราวแพร่กระจายจนเต็มทุกกระดาน

การ SET UP เกม

- แจกบอร์ดยุ่เล่นและบอร์คแผนทึให้เท่ากับจำนวนผู้เล่นคนละ 1 ชุด และให้ผู้เล่นนำแผนทึทั้งหมดต่อกันโดยจะต่อบบใดก็ได้ซึ่ขึ้นอยู่กัผู้เล่น
- ผู้เล่นสุ่มหยิบการ์ดเรื่องราว คนละ 1 ใบ จนครบทุกคน และวางการ์ดลงบนช่องของบอร์คผู้เล่น
- ผู้เล่นเลือกการ์ดต้นเรื่อง การ์ควิธีตรวจสอบเหือหา และการ์ดช่องทางการรับเรื่อง โดยการ์ดทั้ง 3 ประเภท จะต้องรวมกันแล้วไม่เกิน 5 ใบ และจะต้องมีการ์ดทุกประเภทอยู่บนมืออย่างน้อย 1 ใบ (เช่น ผู้เล่น A หยิบการ์ดต้นเรื่อง 2 ใบ การ์คช่องทางการรับเรื่อง 1 ใบ การ์ควิธีตรวจสอบเหือหา 2 ใบ, ผู้เล่น B หยิบการ์ดต้นเรื่อง 3 ใบ การ์คช่องทางการรับเรื่อง 1 ใบ และการ์ดวิธีตรวจสอบเหือหา 1 ใบ เป็นต้น) ทั้งนี้การเลือกหยิบจำนวนการ์ดของแต่ละประเภทอยู่ที่ผู้เล่นตัดสิใจเลือก
- สุ่มหาผู้เล่นที่จะเริ่มเล่นเป็นคนแรกและให้เล่นวนไปทางขวามือ (ทวนเข็มนาฬิกา)

ขั้นตอนการเล่น

- 1 ผู้เล่นเลือกทำ Action กับการ์ด 1 อย่างจากตัวเลือกต่อไปนี้ (ผู้เล่นที่ถูกผลกระทบ “งดแลกรการ์ด” ให้ข้ามไปขั้นตอนที่ 6.2)
  - แลกการ์ดกับการ์ดกองกลาง (1 ใบ) โดยนำการ์ดที่ต้องการแลกเปลี่ยนส่งไปใต้สุดของการ์ดกองกลางและต้องแลกการ์ดที่อยู่ในประเภทเดียวกันเท่านั้น ยกเว้นการ์ดเรื่องราวที่ผู้เล่นจะไม่สามารถแลกเปลี่ยนได้ยกเว้นทอยลูกเต๋าเจอผลกระทบของข่าว (คู่มือหัวข้อ ผลกระทบของข่าว)
  - แลกการ์ดกับผู้เล่นอื่น (1 ใบ) โดยการ์ดที่ขอแลกเปลี่ยนจะต้องเป็นการ์ดที่อยู่ในประเภทเดียวกันและผู้เล่นที่ถูกแลกเปลี่ยนจะต้องไม่อยู่ในสถานะงดแลกเปลี่ยนการ์ด (สถานะจากผลกระทบของการ์ดเรื่องราว)
  - ใช้การ์ดอารมณ์ (1 ใบ) หากหยิบได้การ์ด “ตั้งสติได้” ให้ผู้เล่นเลือกการ์ดในมือ 1 ใบที่จะถูกแทนที่และนำการ์ดที่เลือกนั้นใส่ไว้ใต้สุดของการ์ดกองกลาง เช่น ผู้เล่น A หยิบได้การ์ด “ตั้งสติได้” และเลือกที่จะใช้การ์ดอารมณ์ดังกล่าวแทนการ์ดวิธีการตรวจสอบ ผู้เล่น A จะต้องนำการ์ดวิธีการตรวจสอบ 1 ใบที่ผู้เล่นมีใส่ลงใต้สุดของการ์ดกองกลาง แต่หากผู้เล่นหยิบได้การ์ดอารมณ์อื่น ๆ ให้ผู้เล่นคืนการ์ดอารมณ์เข้ากองกลางและเพิ่มการกระจายข่าวในบอร์ดแผนที่ของผู้เล่นจำนวน 1 จุดทันที โดยไม่ต้องทอยลูกเต๋ารั่ว

2 ผู้เล่นทอยลูกเต๋าและเพิ่มจำนวนการกระจายของข่าวดำตามหน้าลูกเต๋าทที่ทอยได้ตั้งแต่ 1-3 จุด (หากแผนที่ของผู้เล่นไม่สามารถกระจายเพิ่มได้อีกให้ผู้เล่นกระจายข่าวของผู้เล่นไปยังแผนที่ที่อยู่ติดกับแผนที่ของผู้เล่นแทน) ถ้าผู้เล่นทอยได้ล่ำโฟงประกาศข่าวให้ผู้เล่นปฏิบัติตามผลกระทบของข่าวที่การ์ดเรื่องราว

3 เมื่อผู้เล่นรวบรวมการ์ดต้นเรื่อง การควรวีตรวจสอบเนื้อหา และการ์ดช่องทางการรับเรื่องที่สุดคล้องกับการ์ดเรื่องราว ได้ครบทั้งหมดแล้วให้ผู้เล่นนำเม็ดข่าวที่แพร่กระจายอยู่ในบอร์ดแผนที่ของตนออกทั้งหมด แต่ผู้เล่นยังคงอยู่ในเกมการเล่นต่อไปโดยสามารถใช้การ์ดในมือที่เหลืออีก 2 ใบเพื่อแลกเปลี่ยนกับผู้เล่นอื่นหรือแลกเปลี่ยนกับกองกลางได้ตามรอบการเล่นปกติแต่ไม่ต้องทอยลูกเต๋ารเพิ่มการกระจายของข่าว

***หมายเหตุ บอร์ดแผนที่ของผู้เล่นที่เคลียร์ข่าวได้แล้วยังสามารถถูกข่าวของผู้เล่นอื่นกระจายเข้ามาได้

ผลกระทบของข่าว

(ส่งผลเมื่อผู้เล่นทอยลูกเต๋าได้คำโพง)

ผลกระทบของข่าวมีทั้งสิ้น 3 ระดับ ซึ่งให้ผลแก่ผู้เล่นที่แตกต่างกัน ดังนี้

ระดับความรุนแรงที่ส่งผลกระทบให้เสียชีวิตหรือเสียสุขภาพได้ (สีแดง)

ให้ผู้เล่นเพิ่มเหรียญการกระจายข่าวจำนวน 4 จุด

ระดับความรุนแรงที่ส่งผลกระทบให้เกิดความเสื่อมเสียชื่อเสียง (สีส้ม)

ให้ผู้เล่นเปลี่ยนการ์ดเรื่องราว

ระดับความรุนแรงที่ส่งผลกระทบให้เกิดการเสียเงินและเสียเวลา (สีเหลือง)

ผู้เล่นจะถูกห้ามแลกเปลี่ยนการ์ดเป็นเวลา 1 เทิร์น

2 จิ้งจอกแนะนำการพิสูจน์เรื่องราว

วิธีที่จะพิสูจน์เรื่องราวทุก ๆ ข่าวนั้น จำเป็นที่จะต้องประกอบไปด้วย ต้นเรื่อง
ช่องทางในการรับเรื่องราว และวิธีตรวจสอบเนื้อหา โดยทุกองค์ประกอบจะมีค่าเชื่อมที่สื่อถึงกันเสมอ
(สามารถตรวจสอบความเชื่อมโยงที่ถูกต้องได้ในหัวข้อที่ 9 เรื่องราวในหมู่บ้านจิ้งจอก)
หากผู้เล่นสามารถรวบรวมข้อมูลทั้งหมดได้ครบถ้วนและถูกต้องจะสามารถพิสูจน์เรื่องราวต่าง ๆ ได้
แต่ก่อนที่จะรวบรวมข้อมูลเพื่อพิสูจน์เรื่องราวได้นั้นเราจะต้องเข้าใจถึงความหมาย
ของส่วนประกอบต่าง ๆ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

“3 เสาหลัก ดักข่าวลวง”

1

สืบหาต้นเรื่อง

แหล่งกำเนิดของเนื้อหาชัดเจน

สืบ	ต้นเรื่อง	ต้นตอภาพ	ต้นตอวิดีโอ
ตัวบุคคล	แหล่งข้อมูล	สถานที่ต้นทาง	บริบทวาระ

2

วิเคราะห์ที่มา

บุคคลหรือช่องทางที่เผยแพร่เนื้อหาหน้าเชื่อถือ

Social Network
มีที่มาชัดเจน

ผู้เผยแพร่หน้าเชื่อถือ

แหล่งข้อมูลชัดเจน

เนื้อหาที่ได้รับ
การยอมรับ

3

ตรวจสอบเนื้อหา

ชุดข้อมูลหรือสารที่บรรจุอยู่ใน
ถูกต้องตามข้อเท็จจริงไม่สร้าง
ความตื่นตระหนก

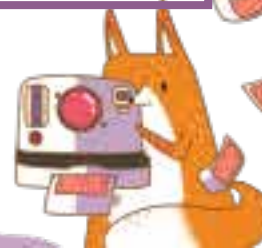
จำแนกประเด็น

ตรวจสอบ
กับแหล่งข้อมูลได้

มีหลักการทาง
วิทยาศาสตร์รับรอง

มีความคิดเห็น
จากผู้เชี่ยวชาญ

- อ้างอิงจาก : พิรพล อนุตรโสรัตน์ และ เจษฎา ศาลาทอง ในคู่มือภาคปฏิบัติ นักตรวจสอบข้อเท็จจริง

เรื่องราวในหมู่บ้านจิ้งจอก

เรื่องราวที่เกิดขึ้นในหมู่บ้านจิ้งจอกมีจำนวนทั้งหมด 18 เรื่องราว ดังนี้

เรื่องที่	การ์ดเรื่องราว	การ์ดต้นเรื่อง	การ์ดช่องทางการรับเรื่อง	การ์ดวิธีตรวจสอบเนื้อหา
1	“มะนาวกับเกลือโล่งได้”	คลิปวิดีโอ เซฟโรยเกลือโล่ง	อินเทอร์เน็ตเผยแพร่ คลิปวิดีโอเกลือโล่ง	อ่านหนังสือเกลือโล่ง !! จริงหรือ???
2	“ทำประหลาด แต่ก็ไม่เห็นจะยากตรงไหน”	ภาพถ่ายคนทำทำประหลาด	หนังสือพิมพ์ลงภาพถ่าย ทำประหลาด	ถามผู้เชี่ยวชาญ ด้านทำประหลาด
3	“อยากได้ตึก หนักถึงดุงมือหนีบหนีบ”	เสียงโฆษณาดุงมือหนีบหนีบ	ผังวิทยุเรื่องดุงมือหนีบหนีบ	ศึกษาจากหนังสือร้อยแปด ดุงมือในโลก
4	“เราทุกคนบินได้ แค่ทำตามหลักของนก”	คลิปเสียงนกแนะนำวิธีการบิน	“โทรทัศน์”ช่องนก เผยแพร่คลิปเสียง	อ่านตำราการบิน
5	“ออกแรงต้านจรวด เพิ่มกล้ามเนื้อเป็นมัด ๆ ให้อ่างกาย”	ภาพถ่ายจรวดมัดกล้ามเนื้อ	หนังสือพิมพ์ลงภาพจรวดมัดกล้ามเนื้อ	ถามผู้เชี่ยวชาญ ด้านจรวดที่กล้ามเนื้อเป็นมัดๆ
6	“ธรรมชาติสรรคส์สร้าง น้ำมหัศจรรย์”	ใบปลิวโฆษณาน้ำมหัศจรรย์	ใบปลิวน้ำมหัศจรรย์ วอนอินเทอร์เน็ต	ผู้เชี่ยวชาญจาก แหล่งน้ำมหัศจรรย์
7	“เมาท...จิ้งจอกบ้านนั้น คงสองนะจ๊ะ”	ยินเมาท...อยู่ในเหตุการณ์	บังเอิญได้ยินเค้าเมาท...กัน	ถามเจ้าของเรื่องที่โดนเมาท...
8	“พูดแบบนี้ โกงกันชัดชัด!!!”	คลิปเสียงคุยเรื่องโกงกัน	วิทยุเปิดคลิปเสียงโกงกัน	ถามคนที่คิดจะโกง

9	“ เกเร จังเลย รังแกเขาทำไม?”	คลิปวิดีโอเด็กทำทาง เกเร	โทรทัศน์ออกข่าว คลิปเด็ก เกเร	หาข้อมูลเด็ก เกเร คนนี้ จากหลายแหล่ง
10	“ฉันไม่ผิด! เธอไม่ผิด! แล้วใครผิด?”	ฉันอยู่ตรงนั้น ตอนเขาเถียงกันว่า ใครผิด	ฉันได้ยินแล้วว่า ใครผิด	สืบข้อมูลย้อนหลัง ว่า ใครผิด กันแน่
11	“คนใส่ชุด ว่ายน้ำ ขอבודความเชื่อกี่?”	คลิปคนใส่ชุด ว่ายน้ำ	อินเทอร์เน็ตเผยแพร่ คลิปคนใส่ชุด ว่ายน้ำ	ถามคนใส่ชุด ว่ายน้ำ ว่ารู้สึกยังไง
12	“จิ้งจอกในหมู่บ้านนี้ นิสัย ไม่ดีทุกตัว”	ฉันคิดเองว่า จิ้งจอกทุกตัว นิสัย ไม่ดี	ใคร ๆ ก็บอกว่า จิ้งจอก นิสัย ไม่ดี	หาข้อมูล นิสัย ของ จิ้งจอกหลายๆ แหล่ง
13	“รักไม่ต้องใช้เวลา แค่ออนไลน์มาก็ รัก แล้ว”	เรื่องนี้ ฉัน “คิดไปเอง” ว่าเขา รัก ฉัน	ฉันรู้ เพราะเขาบอก รัก ฉัน	สืบประวัติคน รัก ย้อนหลัง
14	“ลงทุนนิดหน่อย แต่กำไร อื้อซ่า ”	คลิปวิดีโอชวนให้ ลงทุน	อินเทอร์เน็ตเผยแพร่ คลิปชวน ลงทุน	ค้นหาข้อมูลการ ลงทุน จากหลายๆ แหล่ง
15	“ร่วม บริจาค ให้จิ้งจอกยากไร้”	โฆษณาขอรับ บริจาค	เปิดรับ บริจาค ผ่านอินเทอร์เน็ต	ประกาศรับ บริจาค อย่างเป็นทางการ
16	“เสียงดัง กุกกัก ยักษ์กำลังออกมา”	คลิปเสียง เป็นเสียง กุกกัก	โทรทัศน์ เปิดคลิปเสียง กุกกัก	ถามผู้เชี่ยวชาญ เรื่องเสียง กุกกัก
17	“ ประกาศ ถ้าคุณไม่ช่วยจ่าย เราต้องบ้ายบายไปก่อนนะ”	มีคน ประกาศ ประชาสัมพันธ์	เขาบอกมา ว่ามีคน ประกาศ เรื่องนี้	รอ ประกาศ ระดมทุน อย่างเป็นทางการ
18	“ขายทั้งปี ลดราคา วันนั้นเดียว”	โฆษณา ลดราคา เต็มเลย	โฆษณา ลดราคา อยู่ในหนังสือพิมพ์	ห้ำงประกาศ ลดราคา อย่างเป็นทางการ